

LETNIK XXVIII, ŠTEVILKA 3/2012

NOVA GLASILO
FILATELISTIČNE
ZVEZE SLOVENIJE
FILATELIJA

ISSN 1408-0303

<u>Skupščina filatelistične zveze Slovenije</u>	<u>4</u>
<u>Dogovor o dolgoročnem sodelovanju s HFS</u>	<u>5</u>
<u>Filatelistični seminar</u>	<u>6</u>
<u>Nov nacionalni sodnik</u>	<u>6</u>
<u>Igor Pirc – zaslužni filatelista</u>	<u>7</u>
<u>In memoriam Milko Pirkmajer</u>	<u>8</u>
<u>Otokar Makuc</u>	<u>9</u>
Boštja Petauer	
<u>140 let izhajanja norveških znamk z motivom poštnega roga</u>	<u>10</u>
Vencelj Ferant	
<u>Uganka s perfinom na znamki</u>	<u>14</u>
<u>Knjižnica dr. A. L., Novosti poletje 2012</u>	<u>16</u>
<u>Mihael I. Fock predstavil svojo knjigo v RPSL</u>	<u>17</u>
Bojan Bračič	
<u>Najboljša MK v letu 2010</u>	<u>18</u>
Bojan Bračič	
<u>Odrpta filatelija namesto odprtega razreda</u>	<u>20</u>
Bojan Bračič	
<u>Maribofila 2012 – razstava s presežki</u>	<u>24</u>
<u>Poročilo o razstavah</u>	<u>28</u>
Mihael I. Fock	
<u>Razstava slovenskih članov RPSL</u>	<u>29</u>
Bojan Bračič	
<u>Moje znamke – moja ideja</u>	<u>31</u>
<u>12. svetovni festival praženega krompirja</u>	<u>34</u>
<u>Priznanja Portugalske filatelistične federacije</u>	<u>36</u>
<u>FIMERA in FIRAMLA 2013</u>	<u>37</u>
<u>Filatelija povezuje kraje in ljudi</u>	<u>38</u>

NOVA FILATELIJA Glasilo Filatelistične zveze Slovenije

*“Za bogatitev in širjenje
filatelističnega znanja”*

Filatelistična zveza Slovenije je registrirana v Ljubljani kot neprofitna organizacija zveze filatelističnih društev v Sloveniji. FZS je članica Mednarodne filatelistične zveze (Federation International de Philatelie — FIP) in Združenja evropskih filatelističnih zvez (Federation Of European Philatelic Associations — FEPA)

Za izdajatelja:
Peter Suhadolc

Uredniški odbor

Glavni in odgovorni urednik:
Bojan Bračič
e-naslov: bojan.bracic@triera.net

Člani uredniškega odbora:
Vencelj Ferant, Veselko Guštin, Igor Pirc, Lojze Tomc

Ponatis člankov z navedbo avtorja je dovoljen samo s pisnim soglasjem uredništva.

Fotografija na ovitku:
Norveška znamka z motivom poštnega roga, kakršne izdajajo v tej državi že 140 let.

Prelom in tisk:
www.grafis.si
september 2012

Naklada:
1200 izvodov

Naslov uredništva:
Filatelistična zveza Slovenije
p. p. 1584
1001 Ljubljana
<http://www.fzs.si>

ISSN 1408-0303
Cena: 2 EUR, za tujino 3 EUR
Glasilo prejemajo člani FZS brezplačno.

NOVA FILATELIJA

GLASILO FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

LETNIK XXVIII

ŠTEVILKA 3/2012

Beseda urednika

Največji filatelistični dogodek v tem letu pri nas je uspešno minil. Nekaj zaključnih besed o Maribofili 2012 boste lahko prebrali v tej številki, vse sile pa smo že usmerili k novim aktivnostim i projektom, o katerih je objavljenih nekaj informacij.

Na junijski redni skupščini Zveze smo po dveh mandatih skladno s statutom FZS dobili novega predsednika. To je postal dolgoletni uspešni član uprave FZS Peter Suhadolc. Bistvo uprave se ni spremenilo, saj je obstoječa ekipa pokazala in dokazala, da je pripravljena intenzivno delati v dobrobit slovenske filatelije, smo pa v izvršni odbor dobili nekaj novih moči. Nova filatelija je obdržala starega urednika, ki ima po 14 letih uredniškega dela še vedno voljo in željo skrbeti za glasilo Zveze; zaenkrat bo ostalo v papirni obliki, čeprav tiskano besedo in dokumente vse bolj izpodrivajo elektronski mediji. Tudi druge glasila ostajajo tudi na papirju in za to je več razlogov. Še zmeraj obstaja določen krog zbiralcev, ki z elektronskimi mediji niso v »najboljših odnosih«, arhiviranje na papirju pa je še zmeraj najbolj zanesljiva metoda, sploh če obstaja več kopij gradiva, ki se hranijo na različnih krajih. In Nova filatelija ima zagotovo tudi funkcijo arhiviranja gradiva, saj marsikaj, kar je objavljeno tu, ni objavljeno nikjer drugje. Uredniški odbor smo nekoliko razširili, da bi tudi na to področje pritegnili nove moči.

Na omenjeni skupščini FZS je bil izrečen očitek, da urednik samovoljno zavrača nekatere prispevke. Resnično smo v vseh teh letih zavrnili nekaj prispevkov, toda o tem je odločal celoten uredniški odbor, čeprav sem o funkciji in »moči« urednika enkrat že pisal. Če pa se je v vseh teh letih zgodilo, da se mi je kak prispevek izgubil (recimo, da sem ga dobil sredi drugega dela in ga nisem takoj premedil v skladišče, potem pa sem nanj pozabil), se avtorju iskreno opravičujem – v takem primeru me je potrebno samo spomniti na poslano.

Kot že nekajkrat prej, ponovno izkoriščam to rubriko za zahvalo v imenu mladih zbiralcev iz filatelističnih krožkov na osnovnih šolah. Med donatorji se je ponovno izkazal Zoran Žagar, na račun katerega je večje število mladih prišlo do albumov in različnih znamk.

NATIS TE STRANI JE Z DONACIJO OMOGOČILO FD KRŠKO

Skupščina Filatelistične zveze Slovenije

Redna skupščina FZS je bila 2. junija 2012 v veliki dvorani Pošte Slovenije na Čopovi 11 v Ljubljani. Takoj po skupščini je bil še sestanek novega izvršnega odbora (IO). Zapisnika sta objavljena na spletni strani fzs.si, zato samo nekaj važnejših odločitev, za tiste, ki nimajo dostopa do spleta, ali ga ne uporabljajo.

Izvoljen je bil nov Izvršni odbor in nova uprava FZS v sestavi:

predsednik FZS, Peter Suhadolc,
podpredsednika, Bojan Bračič, Igor Pirc,
glavni tajnik, Veselko Guštin,
blagajnik, Robert Jordan,

člani: Staša Bračič, Veni Ferant, Mihael I. Fock, Srečko Kogoj, Vekoslav Krahulec, Marko Markač, Branko Morenčič, Mitja Pelicon, Alojz Tomc, Lado Zajc.

Nadzorni odbor FZS:

Boštjan Petauer, Tone Simončič, Anton

Taks; nadomestna člana: Jože Keber, Zdravko Stradar. Predsednika še niso izbrali.

Častno razsodišče FZS:

Srečko Beričič, Dušan Božič, Mitja Mihelič, Edvard Palka, Tone Petek, nadomestna člana: Rikardo Groselj, Darko Postrak. Predsednika še niso izbrali

Skupščina je izglasovala in potrdila naslednja priznanja posameznim članom FZS: Igor Pirc, zaslužni filatelist.

Vojko Rejc, Jurij Simoniti in Ivan Tomše, priznanje Lovrenc Košir za življenjsko delo.

Stanislav Čičerov, Robert Jordan, Boštjan Patauer, Veselko Guštin, Konrad Kajtna, Anton Simončič, zlato priznanje Lovrenc Košir.

Anton Četina, Marjan Plavčak, Cirila Haler, Bojan Vrhnjak, bronasto odličje Lovrenc Košir.

Nov IO FZS. Od leve: Branko Morenčič, Marko Markač, Alojz Tomc, Mihael I. Fock, Vekoslav Krahulec, Veselko Guštin, Staša Bračič, Bojan Bračič, Peter Suhadolc, Igor Pirc, Robert Jordan, Lado Zajc, Vencel Ferant, Srečko Kogoj; Mitja Pelicon manjka.

Na skupščini so bila razdeljene tudi diplome, ki so jih društva dosegla pri ocenjevanju njihove aktivnosti v letih 2010 in 2011. Žal je poročila o svoji aktivnosti poslalo samo 11 društev, kar ni niti polovica članov FZS. Pri tokratnem ocenjevanju aktivnosti so društva dosegla naslednja mesta:

Mesto	Društvo	Št. točk
1.	FD Trbovlje	3250
2.	FD Lovro Košir, Škofja Loka	2610
3.	FD Dr. Marušič, N. gorica	2486

4.	FD Ljubljana	2365
5.	FD Maribor	1830
6.	FD Novo mesto	1706
7.	DZ Verigar, Brežice	1415
8.	FD Žalec	1067
9.	FCD Drava, Muta-Vuzenica	985
10.	SFD Lovrenc Košir, Trst	954
11.	FD Ivan Vavpotič, Kamnik	660

Dogovor o dolgoročnem sodelovanju s Hrvaško filatelistično zvezo

V času Maribofile 2012 so potekale tudi druge aktivnosti. Poleg sestankov delovnih skupnosti Alpe Jadran filatelija in Balkanfila in štirih strokovnih predavanj, je bil na razstavišču podpisan dogovor o dolgoročnem sodelovanju s Hrvaško filatelistično zvezo. Dogovor formalizira že sedaj dobro sodelovanje med filatelisti obeh sosednjih držav in daje zagon za razširitev tega sodelovanja. Prvi konkretni obliki sodelovanja bosta udeležba naših predavateljev na filatelističnem seminarju v Prelogu in skupen nastop na razstavi eksponatov v

enem oknu, ki bo v začetku decembra 2012 v Slavonskem Brodu.

Izmenjava podpisanih dogovorov. Levo Mladen Vilfan, desno Igor Pirc (foto P. Vaz Pereira); več na str. 33.

Filatelistični seminar

HFD Zrinski iz Čakovca je prvega oktobra lani pripravilo uspešen filatelistični seminar, na katerem so bile obravnavane različne za filateliste zanimive teme. Seminarja se je udeležilo nekaj slovenskih filatelistov v vlogi predavateljev in v vlogi poslušalcev. Rezultati ankete, ki je bila opravljena med udeleženci po končanem seminarju, so pokazali, da je bil seminar zelo uspešen in da bi bilo dobro nadaljevati z začeto prakso.

To je pripravljavce seminarja opogumilo, da so podoben seminar pripravili tudi za letos; razlika je v tem, da ne bo potekal v Čakovcu, ampak v nekaj kilometrov oddaljenem Prelogu. Okrilje nad seminarjem je prevzela Hrvaška filatelistična zveza, kar daje seminarju dodatno težo.

Tudi letos bosta dva od predavateljev iz Slovenije, pripravljavci pa pričakujejo večjo udeležbo iz Slovenije tudi med poslušalci.

Program seminarja:

Dubravko Družič: Od ideje do poštanske marke

Željko Stefanović: Redovna izdanja Etnografija – Međimurje; rubne oznake i rubni tekstovi

Igor Pirc: Poštanske cjeline – uvod u sakupljanje

Stjepo Musladin: Christofor Columbus – otkriče Amerike

Mladen Vilfan: Mađimurska ratna provizorna izdanja 1918/19

Dario Filjar: Pregled poštanske povijesti NDH

Saša France: Ljubljana – talijanska okupacija

Tihomir Bilandžić: Delavnica – Pretisci na mađžarskim markama »žetelice«.

Za kotizacijo 150 kun (21 evrov) nudi organizator poleg sodelovanja na seminarju še zbornik referatov, osvežitvev med predavanji in kosilo – ponudba je več kot ugodna.

Več informacij najdete na spletnih straneh:

www.fd-maribor.si

www.fzs.si

www.hfd-zrinski.weebly.com

Nov nacionalni sodnik

Na osnovi poročila Staše Bračić je IO FZS na seji 25. 9. 2012 imenoval Alojza Tomca za nacionalnega sodnika za tematsko filatelijo. Iskreno čestitamo.

Alojz Tomc je na Maribofili 2012 opravljal izpizit za sodnika za tekmovalni razred tematska filatelija pred komisijo, ki sva jo sestavljala Giancarlo Morolli, FIP sodnik za tematsko filatelijo, in jaz. Zelo uspešno je opravil svoje naloge in se izkazal s preciznostjo, poznavanjem razstavnega razreda in njegovih zakonitosti ter splošnim znanjem o razstavnih eksponatih. (Iz poročila S. Bračić)

Igor Pirc – zaslužni filatelista

Na letošnji redni skupščini Filatelistične zveze Slovenije smo podelili priznanja posameznim članom, ki že vrsto let aktivno delujejo v vrstah filatelije.

Najvišje priznanje, ki ga svojim članom podeljuje FZS, je zaslužni filatelista. Tokrat ga je dobil Igor Pirc.

Igor Pirc se je v organizirano filatelijo vključil leta 1955, ko je kot mladinec postal član FD Triglav v Ljubljani, kjer je bil do leta 1964. V FD Ljubljana je član od leta 1984, član IO FZS od leta 1988 torej 24 let; od tega 13 let opravljal funkcijo blagajnika, šest let pa je bil predsednik Zveze. Zvezo je zastopal na nekaj pomembnih prelomnicah; pri vstopanju v FIP (kongres FIP v Bangkok) in FEPA. Je predstavnik FZS v DS Alpe-Jadran filatelija od njene ustanovitve 1995 in je bil en mandat tudi njen predsednik. V prenovljeni DS Balkanfila je od 2005 naprej opravljal funkcijo tajnika, od 24. maja 2012 pa je njen predsednik.

Od leta 1994 vodi projekt spodbujanja razstavne dejavnosti med člani FZS in je v ta namen organiziral vrsto seminarjev in delavnic, na katerih je tudi sam sodeloval kot predavatelj iz področja poštne celine, ki ga obdeluje kot zbiralec in raziskovalec. Promoviral je nov način razstavljanja, eksponate v eni vitrini, in je od leta 2001 glavni organizator specializiranih razstav EnoOkno, ki potekajo vsako drugo leto v Kranju. V zadnjem času aktivno pripra-

vlja demonstracijske razstave ob različnih priložnostih, ki spodbujajo zanimanje za znamke in filatelijo med širšim krogom občank in občanov.

Igor Pirc je aktivni sodelavec glasila FZS Nova filatelija, v katerem je od leta 2000 naprej objavil okrog 70 različnih člankov, med njimi več strokovnih, v katerih je opisal rezultate svojih raziskovanj. O omenjenih raziskavah je objavljaval izsledke tudi v tuji filatelistični literaturi, ravno tako redno poroča o filatelističnih dogajanjih v Sloveniji v glasilu Evropske federacije filatelističnih zvez FEPA News. Za dnevni tisk in druge javne medije je pripravil več prispevkov oziroma sodeloval v ustreznih oddajah. Aktivno je sodeloval pri zbiranju gradiva za knjigo o Lovrencu Koširju in vodil ter uredil slovensko izdajo te knjige. Bil je član uredniškega odbora Zbornika referatov ob simpoziju 90-let verigarjev, za katerega je napisal tudi strokovni članek o poštne celinah v obdobju verigarjev, in uredniškega odbora Almanaha, ki je izšel ob 60-letnici FZS; tudi za slednjega je napisal nekaj prispevkov. Vodi in ureja knjižnico dr. A. Lavriča, skrbi za večanje knjižnega fonda in redno poroča o novostih v knjižnici.

Že nekaj časa se posveča raziskovanju na svojem zbirateljskem področju, to so poštne celine. O svojih raziskavah je napisal več prispevkov, ki so bili objavljeni v Novi filateliji: 10 vinarska verigarska dopisnica – drugič (NF 1/2004), Verigarske dopisnice države SHS (NF 4/2006), Zgodba tiskarne Hrovatin (NF 1/2007), že omenjen prispevek v Zborniku referatov ob 90-letnici verigarjev. Raziskovalno

delo na tem področju se odraža tudi v njegovih eksponatih. Poleg tega se raziskovalno ukvarja tudi z drugimi področji kot so kolodvorski žigi (NF 2/2007). Uspešno je raziskal cenzurne žige Poštne straže slovenskih domobrancev, o čemer je napisal več strokovnih člankov v Novi filateliji (2/2008, 1/2009, 2/2009), o tem pa je objavljajl prispevke tudi v tuji filatelistični literaturi. Raziskoval je zgodovino pošte v Kropi in o tem pripravil zapis v katalogu PetoOkno ter pripravil ustrezen eksponat. Zdaj se ukvarja z raziskovanjem stanja poštних miljnih kamnov na območju Slovenije.

Igor Pirc uspešno razstavlja od leta 1996. Za eksponat Postal Stationery in Slovenija je na Svetovnih razstavah Espa-

gna 2000, BELGICA 2001 in Philanippon 2001 ter evropskih razstavah Europphillex'02 in AMPHILEX '02 dobil tri velike srebrne in dve pozlačeni medalji ter posebno nagrado. Uspešno je razstavljal tudi verigarske dopisnice v enem oknu na svetovnih razstavah Singapur '04, Brno '05, Washington '06 in EFIRO '08 (srebrne in pozlačena medalja).

Igor Pirc je v filateliji aktiven tudi na mnogih drugih področjih in v celoti izpolnjuje pogoje za dodelitev priznanja zaslužni filatelista v skladu s 6. členom Pravidnika o priznanjih FZS. Igorju iskreno čestitamo in želimo nadaljnje uspešno delo.

Iz utemeljitve za dodelitev priznanja.

In memoriam Milko Pirkmajer

Marca letos smo se poslovili od znanega ljubljanskega filatelističnega strokovnjaka in atestatorja ter trgovca z znamkami Milka Pirkmajerja.

Milko Pirkmajer se je rodil 15.10.1924 v Ljubljani (umrl 25.3.2012), po poklicu je bil diplomiran ekonomist. Delal je v Elektronabavi in kasneje v Elektrokovini. Bil je šef predstavništva v Ljubljani – prodaja cestnih neonskih svetilk za celo Jugoslavijo. Že od malih nog je zbiral znamke, vendar je bil to v tistih časih le konjiček. Ko je bil mlad, podjetništvo še ni bilo razvito, da bi na primer lahko ustanovil podjetje za trgovino z znamkami.

Takoj po osamosvojitvi leta 1991, ko je bilo to možno, sta skupaj s hčerko Marino ustanovila podjetje FILCO d.o.o in začela tržiti znamke, tako v maloprodaji kot

na velikih sejmi. Eden prvih velikih nastopov na tujem je bila razstava oziroma sejem v Genovi leta 1992, prireditev, ki smo se je v večjem številu udeležili slovenski filatelisti s posebnim avtobusom. Milko je v prvih letih izdajanja slovenskih poštних znamk veliko storil za prepoznavnost znamk naše nove države, čeprav so bile njegova posebnost in ljubezen »stare« znamke; Verigarji in čas okupacije ter predvsem stara potovana pisma, za katera je potrebno res veliko znanja, ne samo o znamkah, ampak tudi o celotni (poštni) zgodovini. Filatelistična zveza mu je v 70-letih prejšnjega stoletja na osnovi njegovega strokovnega znanja podelila certifikat za atestiranje.

Milka, katerega smo spoštovali in cenili njegova strokovna mnenja in nasvete, ohranjamo v lepem spominu.

Igor Pirc

Otokar Makuc

Vse, ki smo ga poznali, je presunila vest, da je 9. marca umrl Oto, eden najbolj znanih Solkancev. Na solkanskem pokopališču smo se od njega poslovili v nedeljo, dva dni kasneje.

Otokar Makuc se je rodil materi Mariji Faganel in očetu Juliju sredi septembra 1924 v Solkanu, kjer je obiskoval osnovno šolo, trgovsko šolo pa je 1940 dokončal v Gorici.

Bil je udeleženec Goriške fronte 1943, kasneje borec Bazoviške in Soške brigade ter IX. korpusa. Ob osvoboditvi Trsta je bil v komandi mesta Trst. Po demobilizaciji sredi maja 1945 se je vrnil v rodni Solkan. Med vojno je bil ob nekem skupinskem rokovanju s strelivom hudo ranjen. Zdravil se je v Partizanski bolnici Franja pri Cerknem, kjer sta ga zdravila dr. Franja Bidovec in dr. Franc Derganc, vendar mu enega očesa nista mogla rešiti.

Po priključitvi Primorske k matični domovini je bila v očetovi hiši odprta Mestna lekarna Solkan, kasneje Okrajna lekarna Nova Gorica. V njej se je zaposlil kot nižji knjigovodja, a je že leta 1952 postal računovodja Centralne lekarne Nova Gorica. Strokovni in drugi delavci lekarne smo ga poznali kot izredno natančnega, včasih že pikolovsko sitnega finančnika. Centralna lekarna Nova Gorica ni nikdar imela finančnih problemov s takratno Službo družbenega knjigovodstva, kar je bila skoraj izključno njegova zasluga. Upokojen je bil decembra 1976 kot računovodja Centralne lekarne Nova Gorica.

Bil je tudi zagret filatelist, kot tudi njegov oče in njun sosed dr. Franc Marušič; skupaj z drugimi zanesenjaki so soustvarjali filatelijo na Goriškem. Bilo je poleti 1949, ko so filatelisti Solkana

in Nove Gorice, ki je komaj začela rasti, v takratni restavraciji Soča na trgu v Solkanu ustanovili prvo filatelistično društvo na Goriškem. Almanah Hrvatske filatelistične zveze iz leta 1951 je objavil, da je bil takrat za predsednika društva izvoljen dr. Franc Marušič, za blagajnika Julij Makuc, njegov sin Otokar pa je postal tajnik društva.

Kot izkušen filatelist je leta 1976 za nekaj let prevzel vodenje in mentorstvo filatelističnega krožka na OŠ Solkan, z letom 1978 je prevzel nabavo in distribucijo znamk za člane in vodenje društvenega knjigovodstva FD NG in ga vodil vse do leta 1992.

Za zasluge pri razvoju filatelije na Goriškem je Filatelistična zveza Slovenije Otokarju Makucu podelila takrat najvišja priznanja in je bil edini član FD Nova Gorica s tolikimi visokimi priznanji. Leta 1979 je Oton, kot smo ga vsi poznali, prejel zlato odličje Lovrenc Košir, leta 1996 zlati Verigar in leta 2009 še posebno priznanje FZS ob njeni 60. obletnici.

Filatelisti Goriške, kakor tudi nekdanji lekarniški sodelavci, se ga bomo vedno spominjali kot zaslužnega za razvoj filatelije na Goriškem in kot neumnega in natančnega finančnika Centralne lekarne Nova Gorica.

Branko Morenčič

Boštjan Petauer

140 let izhajanja norveških znamk z motivom poštnega roga

Poštni rog (angl. in nem.: Posthorn, franc.: Cor postal) je medeninast ali bakren pripomoček, s katerim so najavljali prihod in odhod poštnih slov (peš ali na konjih) in poštnih kočij zlasti v 18. in 19. stoletju, čeprav se je v Evropi začel uporabljati že v 16. stoletju. Prihod pošte je bil tedaj pomemben dogodek v življenju kraja ali vasi, zato ne preseneča, da se je rog kot poštni simbol ohranil vse do danes. Po zadnjih podatkih ga kot svoj emblem ali del emblema uporablja več kot 30 poštnih uprav na svetu, med njimi tudi Pošta Slovenije.

Glede na pomen tega simbola ne preseneča dejstvo, da se poštni rog kot motiv pogosto pojavlja na znamkah. Iz pregleda na portalu Michel on line izhaja, da je bilo do sedaj izdanih 340 izdaj (serij ali posameznih znamk), na katerih je poštni rog edini ali eden od motivov. Znamke s tem motivom so izšle v precej državah na večini celin sveta, tako tudi v Sloveniji in v bivši skupni državi Jugoslaviji.

Prvo znamko z motivom poštnega roga je izdala Švica že 22. oktobra 1849, se pravi le dobrih devet let po izdaji znamenitega črnega penija, prve znamke na svetu. Rekorder pri izdaji teh znamk je nedvomno Norveška; tam je prva znamka z motivom poštnega roga izšla že leta 1872 in znamke s skoraj nespremenjenim motivom izdaja norveška pošta še danes, se pravi že 140 let. To je hkrati tudi serija z daleč najdaljšim neprekinjenim časom izdajanja znamk z istim motivom na svetu. Do sedaj je izšlo 27 serij oziroma posa-

meznih znamk, zadnja (v času pisanja tega prispevka) konec leta 2011.

Norveške znamke z motivom poštnega roga bomo v tem prispevku obravnavali na poenostavljen način, saj bomo navedli in prikazali le najpomembnejše lastnosti posameznih izdaj.

Znamke v valuti skilling

Prve znamke so izšle leta 1872 in do leta 1875 je izšlo skupaj pet znamk v tedanji valuti skilling (Mi 16-21) v vrednotah tedaj najpogostejših poštnih tarif. Znamke so izšle v polah po 100 znamk. Oblikoval jih je arhitekt, kipar in slikar nemškega rodu iz Hamburga Andreas Friedrich Wilhelm von Hanno (1826–1882), ki pa je večino svojega dela opravil na Norveškem. Znan je tudi njegov honorar za opravljeno delo: 15 Speciedaler, kar danes ustreza približno 60 norveškim kronam. Izbor motiva ni bil slučajen; na Norveškem so rog uporabljali od leta 1730.

Popolna serija znamk v valuti skilling.

Pismo iz Porsgrunda v Christianio (danes: Oslo) z dne 4. septembra 1875, frankirano z znamko za 3 skillinge, kar je bila takrat norveška notranja pisemska tarifa

Znamke v valuti ore

Prva serija v valuti ore (in kasneje kro-
ne) je izšla leta 1877 (Mi 22-31). Izšlo je
12 znamk v vrednostih od 1 do 60 ore.
Podobno kot pri izdaji v skillingih je po-
štni rog zasenčen.

Popolna serija prve izdaje v ore.

Leta 1882 in 1886 sta izšli naslednji
seriji (Mi 35-42 in 43-47). Poštni rog pri
obeh serijah v nasprotju s prejšnjimi iz-
dajami ni zasenčen, razlika med ome-
njenima serijama je v višini slike: pri prvi
znaša 21 mm, pri drugi pa 20 mm.

Zasenčen (leva znamka) in nezasenčen rog. Pri zadnjih dveh znamkah je vidna razlika v višini.

Pretiski

Leta 1888 je bil narejen prvi pretisk
(Mi 48) in sicer na znamki za 12 ore.

Obstoja v dveh barvah in sicer v sivorja-
vi in v oranžno-rjavi. Temu pretisku so v
naslednji letih sledili še nekateri. Najprej
je leta 1907 izšla znamka s pretiskom 30
ore na 7 skillingov (Mi 65), nato nasle-
dnje leto še znamka za 15 ore na 4 skil-
linge (Mi 70), oboje več kot 30 let po iz-
daji osnovnih znamk. Iste leta je izšla
še redna znamka z isto nominalo, to je
15 ore (Mi 71). Do druge svetovne vojne
je izšel še pretisk znamke za 25 ore z
novo vrednostjo 5 ore (Mi 104).

Pretiski na znamkah z motivom poštnega roga.

Nadaljnje izdaje do druge svetovne vojne

Pri naslednji izdaji, ki je izhajala med
leti 1893 in 1905 so bile pri nazivu dr-
žave uporabljene drugačne črke. Pri
prejšnjih izdajah je bil uporabljen tip
grotesk, pri tej pa tip antikva (t. i. rim-
ske črke), med obema izdajama pa je še
nekaj drugih manjših razlik, saj je bil za-
radi izrabe star klišee ponovno graviran.

Oba tipa črk v nazivu države: levo grotesk, desno antiqua.

Pri izdajah v letih 1908 in 1920 (Mi
75A-89A in Mi 96-103) je bil uporabljen
nov klišee. V primerjavi s prejšnjim je sli-
ka jasnejša.

Vse do sedaj obravnavane znamke so
bile tiskane v tehniki knjigotiska. Leta
1937 pa je v sklopu redne serije izšlo
tudi pet znamk (Mi 176 do 180) v vre-
dnostih od 1 do 7 ore, ki so bile prvič ti-
skane v tehniki raster globokega tiska. V

primerjavi s prejšnjimi so tudi nekoliko večjega formata (17 x 21 mm v primerjavi s 16 x 20 mm).

Serijska znamka tiskana v tehniki raster globokega tiska.

Izdaje med drugo svetovno vojno

Med okupacijo Norveške, ki je trajala od 9. aprila 1940 do 7. maja 1945, je proti koncu leta 1940 najprej ponovno izšlo istih šest znamk v isti tiskarski tehniki kot leta 1937 (Mi 215-219, 221), vendar tokrat na papirju brez vodnega znaka. Vse do sedaj obravnavane izdaje so bile namreč tiskane na papirju z vodnim znakom. Petim prejšnjim vrednotam je bila dodana še šesta in sicer za 12 ore.

Nemške okupatorje so kmalu začele zanimati tudi prejšnje norveške znamke. Tako je bila že 30. septembra 1940 prepovedana poštna uporaba vseh znamk s portretom kralja ali kraljice; neprodane znamke z omenjenimi motivi (in tudi nekatere druge, zaplenjene) so okupatorji prodali na dražbah v tujini, nekatere celo pod nazivno vrednostjo. To je bil razlog za izdajo dodatnih kronskih vrednot 4. oktobra 1940.

Nemški okupator je moral tudi na področju znamk pokazati premagani Norveški, kdo je zmagovalec. Tako je bilo avgusta 1941 z znakom V (Victoria) pretiskanih 19 vrednot iz tedanje redne serije, med njimi tudi 6 z motivom poštnega roga. Večina pretiskanih znamk je tiskanih tako na papirju z vodnim znakom kot tudi brez njega. Ta ugotovitev velja tudi za pet znamk z obravnavanim motivom; šesta, se pravi za 12 ore, je obstajala le na papirju brez vodnega znaka.

Izdaje po 2. svetovni vojni

Norveška pošta je tudi po vojni nada-

V pretiski na znamkah brez vodnega znaka.

ljevala z izdajanjem znamk z obravnavano tematiko v tehniki raster globokega tiska bodisi samostojno ali v sklopu drugih rednih serij (Mi 353-356 in s pretiskom Mi 376).

Decembra 1962 je izšla prva serija v nekoliko spremenjenem klišeu in manjše velikosti v tehniki globokega tiska (jeklorez). Tiskana je bila na normalnem papirju, leta 1969 pa še na fluorescentnem; razlika je vidna pod ustrezno ultravijolično svetlobo. V tej tehniki je bilo kasneje natisnjenih še nekaj znamk (npr. Mi 676, Mi 758-63).

Prva serija v tehniki globokega tiska

Znamke z obravnavanim motivom so bile do leta 1991 namenjene le nizkim nazivnim vrednostim (pod 1 krono), tega leta pa so bile prvič izdane tudi znamke v kronski vrednosti. Pripravljene so bile v tehniki globokega tiska tako na navadnem kot na fluorescentnem papirju. In še po nečem se te kronske vrednote razlikujejo od vseh prejšnjih znamk; tiskane so v dvobarvnem tisku, prej le v enobarvnem. Dodatne kronske vrednote v tem tisku so izšle še leta 1992 (Mi 1107-1111), večinoma tako na navadnem kot na fluorescentnem papirju.

Naslednji mejnik predstavlja leto 1997, ko se je pojavila vrednost na znamkah izpisana v decimalni obliki (Mi 1237-41). Znamke so bile natisnjene v tehniki ofsetnega tiska in kot prve

znamke nižjih vrednot so bile natisnjene v dveh barvah.

Prva serija dvobarvnih kronskih vrednot na pismu iz Hortena v Ljubljano.

Označbe vrednosti v decimalni obliki.

Leta 2001 so v večbarvnem ofsetnem tisku izšle tudi prve kronske vrednote (Mi 1380-82), ki so jim kasneje sledile še druge (Mi 1415-16, 1529-30, 1740-42). Kot zadnja (Mi 1769) je novembra 2011 izšla še znamka z za sedaj najvišjo nazivno vrednostjo 50 kron.

Prve kronske vrednosti v večbarvnem ofsetnem tisku.

Napotki zbiralcem

Obravnavane znamke lahko predstavljajo lepo »stransko« zbirko za vsakega zbiralca, ki se odloči zbrati le osnovne različice obravnavanega motiva, kar je za večino zbiralcev še tudi finančno vzdržno. Podobna ugotovitev velja tudi za zbiranje pisem s temi znamkami.

Drugče je, če bi se kdo odločil za poglobljeno zbiranje te izdaje. Treba je

namreč povedati, da so zlasti nekatere barve zgodnjih serij precej redke, težko dosegljive in drage. Podobno velja za druge posebnosti, kjer poleg navedenega ne bo šlo brez specialistične literature, za začetek bo dober že v spisku literature omenjeni norveški specializirani katalog. Tudi Michelov katalog ima na koncu obravnave norveških znamk lepo preglednico »poštnorogovskih« znamk, kar lahko precej olajša zbiranje.

Zaključek

V tem prispevku sem poskušal v osnovnih linijah prikazati razvoj izdaj norveških znamk z motivom poštnega roga, motiva, ki z le manjšimi spremembami izhaja že 140 let. Predstavil sem osnovne tiske in jih tudi slikovno ponazoril s primerki iz lastne zbirke.

Nisem se spuščal v podrobnosti, ker bi bil sicer prispevek po eni strani preobsežen, po drugi pa bi bila podrobna obdelava te izdaje za večino naših bralcev manj zanimiva, zlasti še, ker so podrobnosti navedene v strokovni literaturi.

Dodam naj še, da norveška pošta še ni zaključila z izdajo znamk s »poštnorogovskim« motivom, tako da lahko v prihodnosti na tem področju pričakujemo še kakšno zanimivost. Nekateri motivi so namreč tudi v filateliji očitno (skoraj) večni.

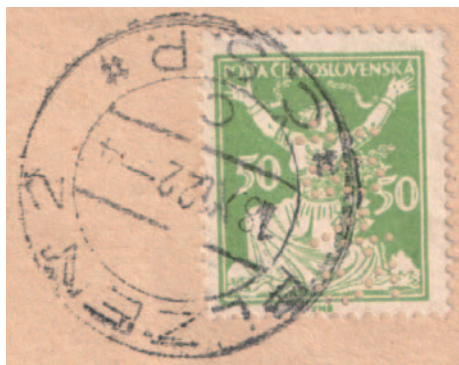
Literatura in viri

1. Michel-on-line, <http://www.briefmarken.de/>
2. Spletna stran <http://defworld.eu5.org/2010NewIssue/20101115.html>
3. Michel Nord und Nordwesteuropa 2001/2002, Schwanneberger Verlag, München 2001
4. Norges katalogen, Oslo Filatelistklub, Oslo, 1998
5. Lastna zbirka

bostjan.petauer@siol.net

Vencel Ferant Uganka s perfinom na znamki

Že nekaj let intenzivno zbiram vse, kar diši po izdelovanju piva in tako sem pred časom naletel na dražbi v tujini dopisnico, za katero je bilo napisano, da je zanimiva zaradi perfin na znamki. Kupil sem ta lot in ko je prispelo pismo, sem ga z zanimanjem odprl. Pričakoval sem, da bo perfin kar zasijal v vsej svoji veličini, pa žal ni bilo tako.

Sprva sem komaj opazil, da je na znamki res perfin (slika 1), saj ga je delno zakrival tudi poštni žig. S povečevalno lupo sem skušal razbrati, kakšne znake vsebuje ta perfin, pa mi to ni uspelo. Obstajala je sicer varianta, da znamko enostavno odlepim z dopisnice, pa mi je bilo tega škoda, saj je dopisnica nosila datum 18. 11. 1922. Sicer pa tudi, če bi bila mlajšega datuma, tega ne bi želel storiti, saj gre za lep dokument tedanjega časa.

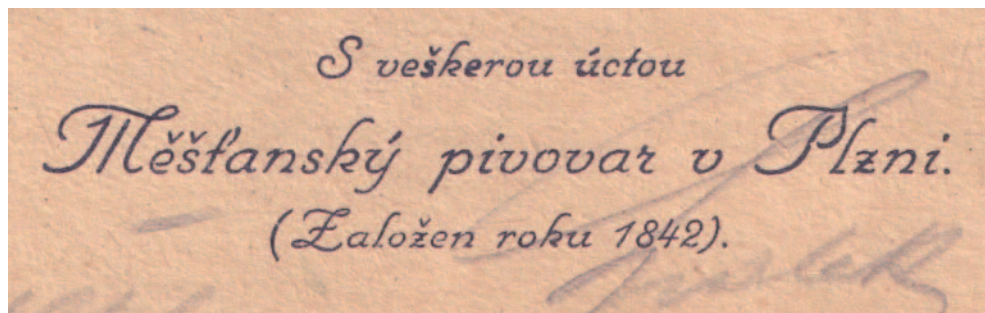
Naslednji dan sem prišel do ideje, kako bi lahko razvozlal uganko. Skeniral sem znamko, jo povečal, pa še vedno nisem našel odgovora. Zato sem se odločil, da luknjice na znamki pobarvam s kontrastnimi barvnimi krogi, ki bi natančno ponazarjali perfin (slika 2). Ko sem

pobarval vseh 42 luknjic (slika 3), sem dobil nekaj, kar je bilo podobno nekim številkam (slika 4).

Ko pa sem odstranil ozadje, sem ugo-

tovil, da so bile znamke perforirane z napačne strani (spodnje), zato toliko težav pri branju perfinu, pa čeprav sem kot črkostavec navajen zrcalnega branja. Ko sem zapis zrcalno obrnil, se je zasvetila številka 1842 (slika 5).

Seveda sem pričakoval, da bodo v

perfinu začetnice besed, ki ponazarja-

jo ime pivovarne (Plzeňský Prazdroj – Měšťanský Pivovar v Plzni), zato sem imel še več težav pri branju tega perfinu. Nekaj pa je pripomogel tudi slab kontrast med znamko s perfinom in barvo dopisnice, zato je bila uganka še težja.

In kaj pomeni številka 1842? Odgovor je preprost: letnico, ko so začeli v tej pivovarni s proizvodnjo piva (slika 6). Torej so takrat praznovali 80-letnico, danes pa praznujejo 170-letnico. Čestitke! In na zdravje!

veni.ferant@gmail.com

Knjižnica dr. Antona Lavriča

Novosti poletje 2012

Avtor-ji	Naslov	leto izdaje	jezik
Seebald Helmut	Der Zerfall des Staates Jugoslawien und das Entstehen souveräner Staaten	2011	nemški
Filatelìa Hungarica	Catalogue of the Postage and Revenue Stamps of Hungary 2012-2013	2012	madžarski
Marka Nova d.o.o.	Filatelistički almanah »Acta Philatelica Nova 2011«	2011	hrv/angl.
Rossi Valerio	Catalogo specializzato di saggi adottati e non adottati dei francobolli del Regno di VE II - Specialized Catalogue of Accepted and Non Accepted	2011	italijanski
Trstenjak A. - Jarić N.	Hrvatski poštanski fenomen - Croatian Postal Phenomenon	2011	hrvaški
Krištafor Zdenko	IX. Šahovska Olimpijada Dubrovnik 1950 - u filateliji	2011	hrvaški
Maras Julije	Katalog poštanskih maraka Republike Hrvatske	2011	hrvaški
Glavić Matej	Almanah Novska 1994-2009	2010	hrvaški
Ciobanu C.-Godorozea M.	Postal and philatelic retrospective Vol.1. 2. 3 - Retrospective Postal Filatelau	2009	romunski
Ciobanu C.-Godorozea M.	Mihai Eminescu in the universal philately and cartophily Katalog, Chisinău,	2010	romunski
Cojocar Mihai	Romanian Revenues&et Cinderellas Catalogue 2011	2011	romunski
Vukadinović R., Božinović D., Lovrić D.	NATO - euroatlantska integracija	2007	hrvaški
Marinescu C. - Virtaci Št.	Revenue Stamps used in the Romanian Postal Service 1872 - 1915	2010	romunski
Ciobanu Ș in C.-Godorozea M.	Poșta Moldova: Ștampile Tarifare de Inflatie 1991-1993	2003	romunski
FGUP, Izdavateljstvo Marka	Počtovije marki Rosijskego imperija 1857-1919, RSFSR 191-1923, SSSR 1923-1960, Katalog	2011	ruski
FGUP, Izdavateljstvo Marka	Počtovije marki SSSR 1961 - 1974, Katalog	2010	ruski
FGUP, Izdavateljstvo Marka	Počtovije marki SSSR 1975 - 1991, Katalog	2010	ruski
Božič Dušan	Katalog priložnostnih žigov, ki so bili v uporabi na mariborskih poštah v letih od 1920 do maja 2012	2012	slovenski
Stiedl E. Otto, Billig Fritz	EXPERT, Billigs grosses Handbuch der Fälschungen, SHS II.	1935	nemški
SAFUBiH	Filatelistički bilten 1.	1985	srbohrvaški
ZUMSTEIN	Schweiz, Lichtenstein, Katalog 2010	2010	nemško/franc.
ANK	Vierländerkatalog 1998	1998	nemški
CIFD	Les services de la Poste Françoise - Andorre 16.6.31		francoski
Radičević Mihailo	Katalog poštanskih maraka Črne Gore 1874-2011	2011	srbski
N.N.	Neues Handbuch der Briefmarkenkunde, Jugoslawien - Hefte 17, 24, 25, 29, 31, 33, 34, 36,	1993	nemški
Bernardini dr. Ernst	90 Jahre Verbandsgeschichte in Streiflichtern (1921 - 2011)	2012	nemški
Dietz H., Kobelbauer H.	Die jugoslawische Postzensur von 1918 bis 1921	2012	nemški
Lutz Hans-Dieter	Landspost der Provinz Laibach 1941/43 und 1943/45; Lutz, Štamcar	2011	nemški
Dohl M.G.	United States Postage Stamps 1902 - 1938	1941	angleški

Gollner dr. N., Ružič dr. V.	Poštanska marka u odgojnoobrazovnim radu (Fil. biblioteka SFJ, Zagreb)	1963	Hrvaški
Tuori Jossi	How to evaluate philatelic exhibits - principles and practice	2012	Angleški
Radičević Milorad	Katalog poštanskih maraka Crne Gore 1874 - 2011	2012	Črnogorski
Michel	Sjđeuropa 2012 (B 3)	2012	nemški
Michel	Mitteleuropa 2012 (B 1)	2012	nemški
Petauer mag. Boštjan	Sodobni cenik Verigarjev, druga izdaja	2012	Slov./Angl.
Glavić Matej	Almanah Novska 1994-2009	2010	hrvaški
Ciobanu C.-Godorozea M.	Postal and philatelic retrospective Vol.1. 2. 3 - Retrospective Postal Filatelaü	2009	romunski

Mihael I. Fock predstavil svojo knjigo v RPSL

Naš član Mihael I. Fock je na srečanju članov RPSL (Kraljevi filatelistični klub iz Londona) marca letos predstavil svojo zadnjo uspešnico – knjigo Zlati Jeruzalem, ki je izšla v založbi FZS. Prisotnih je bilo skoraj sto članov, ki so z zanimanjem sledili predstavitvi.

Na sliki: Predsednik kluba Brian Trotter in avtor Mihael I. Fock (Foto John Ray)

Na nas se lepijo že 20 let.

TAM-TAM
vodilni ponudnik
CITY® plakatnih mest v Sloveniji.

The leading provider of CITY® poster panels in Slovenia.
20 years of experience in outdoor advertising.

E: info@tam-tam.si / T: +386 (0)1 51 56 596 / www.tam-tam.si

Bojan Bračič

Najboljša MK v letu 2010

Marca letos je potekalo glasovanje za najlepšo maksimum karto, ki je nastala iz znamke izdane v letu 2010. Glasovanje, v katerem je sodelovalo 45 članov FIP Komisije za maksimafilijo, je prvič potekalo po elektronski pošti.

Izbirali smo med maksimum kartami iz 59 držav, med katerimi pa ni bilo Slovenije. Čeprav je filatelistična razstava Maksi Ravne pokazala, da je pri nas nekaj aktivnih zbiralcev tega filatelističnega gradiva, pa je malo takih, ki intenzivno delajo na pripravi dobrih tovrstnih izdelkov. Problem so poleg majhnega zanimanja za te izdelke (Pošta Slovenije jih je prenehala izdajati, saj je bilo za prvih pet, ki jih je izdala, premalo zanimanja med zbiralci) predvsem plastificirane razglednice, na katere je nemogoče odtisniti žig.

V zadnjih nekaj letih so različna društva pri nas sicer pripravila nekaj maksimum kart, ki pa niso bile primerne (po definiciji ti izdelki sploh niso bili maksimum karte), saj so narejene iz osebnih znamk, česar pa določila maksimafilije niso dovoljevala. Ker se osebne znamke vedno bolj uveljavljajo v različnih državah po svetu, je Komisija za maksimafilijo na zadnjem sestanku junija letos v Jakarti sprejela sklep, da se tudi osebne znamke lahko uporabijo za pripravo maksimum kart. Ob tem velja pogoj, da je motiv na teh znamkah širše

zanimiv in njihov naročnik omogoči nakup znamk drugim zainteresiranim. Sklep komisije mora potrditi še uprava FIP, potem bo veljal.

Pred nami je rezultat izbire najlepše maksimum karte, ki je nastala iz znamke, izdane leta 2010. Najvišje število (105) točk je pri glasovanju dobila portugalska MK, ki jo je pripravil Rui Dias. Prikazuje žični tramvaj (vzpenjačo) z imenom Gloria, ki povezuje libbonski trg Restavradores z 265 metrov višje ležečo Bairro Alto (literarno imenovana Visoka četrt). Vzpenjača s povprečnim naklonom 18o je začela delati 24. oktobra 1885. Sprva jo je pogajala voda, toda že leto kasneje so vpeljali parni pogon, ki ga je leta 1915 zamenjala elektrika. Pravijo, da je to vzpenjača, ki je prepeljala največ potnikov, seveda pa je tudi posebna turistična znamenitost.

Drugo mesto sta si razdelili češka in MK iz San Marina (vsaka 48 točk). Češka maksimum karta prikazuje praški grad na Hradčanyh, ki bi naj bil s 570 m dolžine in povprečno širino 130 m največji na svetu, in znameniti Karlov most čez Vltavo.

Most, ki so ga gradili od 1357 do začetka 15. stoletja se je sprva imenoval Kamniti most, sedanje ime je dobil šele po letu 1870 v čast kralju Karlu IV, ki ga je začel graditi. MK je pripravil Pavel Kancnyh.

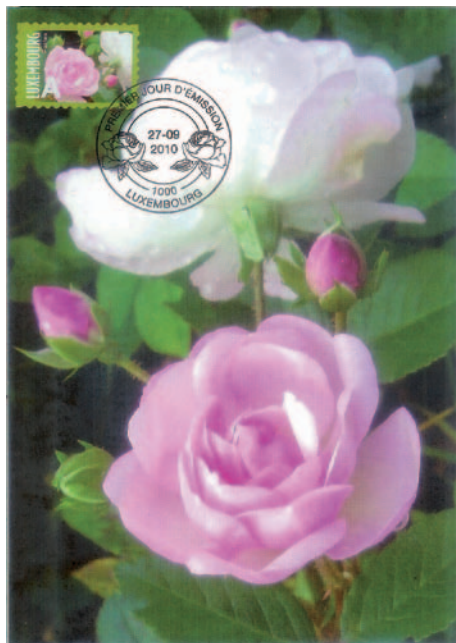

MK iz San Marina je nekoliko sporna, čeprav jo je pripravila Italijanska zveza za maksimafilijo. Ni sporna uporaba dveh znamk, saj sta povezani in prikazujeta skupen motiv, kar je dovoljeno. Problem je v krajevnem neujemanju, saj je fotografija, na kateri sta znamenita italijanska kolesarja Gino Bartoli in Fausto Coppi (posnel jo je fotograf Carlo Martini), nastala 4. aprila 1952 pri vzponu na Galibier (Alpe d'Huez), med znamenito dirko Tour de France, ki s San Marinom nima nič skupnega. Ker pa je fotografija kmalu po svojem nastanku in še dolgo časa po tem služila kot vzor viteškega športnega obnašanja med sicer velikima konkurentoma, so izdelek kljub temu sprejeli; takšno viteško obnašanje je zaželeno in ga velja

spodbujati tudi med današnjimi športniki.

Tretje mesto je s 45 točkami pripadlo MK iz Luxembourgga. Prikazuje vrtnico Yvan Misson, ki so jo ustvarili že leta 1912.

Tekmovanje za izbiro najlepše MK iz znamke, ki je izšla v letu 2011, že poteka in se bo zaključilo 30. septembra 2012. Vabim vse, ki jih zanima ta zvrst filatelističnega gradiva, pa mi pošljejo digitalno kopijo (pripravljen sem tudi odkupiti originalen izdelek), da bomo lahko v tem tekmovanju sodelovali tudi slovenski zbiralci. POZOR! Za leto 2011 izdelava MK iz osebnih znamk še ne velja.

Hkrati vabim vse, ki jih to gradivo zanima, da se mi javijo, saj bi radi v okviru FZS organizirali nekakšno sekcijo maksimafilistov. Služila bi predvsem boljšemu pretoku informacij med interesenti pa tudi možni zamenjavi, seznanjanju z novostmi, pripravi ustreznega seminarja in še čem.

bojan.bracic@triera.net

Bojan Bračič

Odprta filatelija namesto odprtega razreda

Odprti razred je nastal v želji, da bi v tekmovalni filatelistični eksponat lahko vključili tudi zanimivo nefilatelistično gradivo, ki tak eksponat dopolnjuje in bogati. Po dolgem usklajevanju in prepričevanju je kongres FIP, ki je bil junija 2012 v Jakarti, končno sprejel in potrdil tak način tekmovalnega razstavljanja z imenom Odprta filatelija.

O odprtem razredu se je začelo intenzivneje govoriti na kongresu FIP v Seoulu leta 2002; razstavljalci so želeli vedeti, kako naj oblikujejo svoje eksponate, da ne bodo odvisni od vsakokratnih drugačnih pogledov in idej ocenjevalcev. Čeprav se uprava FIP takrat ni odločila za oblikovanje posebnih pravil o tem, smo želji razstavljalcev prisluhnili v Evropi. Na nivoju FEPA je bila na mojo pobudo ustanovljena delovna skupina, ki smo jo sestavljali Šved Gunnar Dahlvig (ideja za odprti razred je prišla iz Švedske), Španec Jose Ramon Moreno in Bojan Bračič. Po dveh letih dopisovanja in usklajevanje z nacionalnimi zvezami smo pripravili osnutek pravil, ki smo ga predložili upravi FIP in po katerih smo nekateri začeli tudi delati – na svetovni filatelistični razstavi Espana 2004 v Valenciji sem imel o tem prvi seminar.

Na nivoju FIP je šlo bolj počasi, saj so nekateri »ortodoksni« zbiralci tak način sestavljanja filatelističnih zgodb ves čas ostro zavračali. Kljub temu so ga sprejeli organizatorji mnogih filatelističnih razstav, zato se je obdržal, čeprav brez enotno sprejetih določil, ki pa so se počasi oblikovala, vendar le kot začasna.

Ko je bil osnovni dogovor o odprtem razredu končno usklajen tudi z drugima kontinentalnima zvezama, je prišlo do ponovnega nasprotovanja iz vodstva FIP; ostro so zavračali ustanovitev novega razstavnega razreda in s tem nove

komisije pri FIP. Končna rešitev, ki je upoštevala tudi to stališče, se imenuje **odprta filatelija**. Rešitev je podobna enovitinskemu eksponatom, ki ravno tako ne sestavljajo posebnega razstavnega razreda, ampak so uvrščeni v že obstoječe razrede, odvisno od vsebine.

Tudi pri odprti filateliji ne gre za poseben razstavnih razred, ampak za eksponate, ki imajo v svoji zgradbi tudi nefilatelistično gradivo, sicer pa so vključeni v enega od že obstoječih razredov, odvisno od vsebine, ki jo obravnavajo. Trenutno stanje v tekmovalni filateliji je tako vsem razstavnim razredom dodalo praktično še dva podrazreda: eksponate v eni vitrini in eksponate odprte filatelije.

Da bi se razstavljalci in sodniki lažje znašli, je bil na kongresu FIP v Jakarti sprejet in potrjen pravilnik oziroma Navodilo za ocenjevanje odprte filatelije.

NAVODILO ZA OCENJEVANJE ODPRTE FILATELIJE

1: Tekmovalne razstave

To Navodilo je bilo načrtovano za odprto filatelijo, da bi pomagalo sodnikom ocenjevati posamezne eksponate in bi bilo v pomoč razstavljalcem pri razvoju njihovih eksponatov.

2: Pravila

Odprta filatelija si prizadeva širiti domet razstavljanja in dovoljuje filateli-

stom vključiti gradivo iz drugih področij zbiranja kot podporo razvoju in boljše- mu razumevanju prikazanega filatelističnega gradiva.

Zagotavlja možnost predstavitve širšega področja raziskovanja s prikazom filatelističnega gradiva v njegovi povezavi s kulturo, socialo, komercialo ali drugim in tako prikaz širšega in globlje- ga poznavanje teme.

Z dovoljenjem širšega nabora gradi- va ima odprta filatelija dodaten cilj, dati novim zbiralcem veččine in zadovolj- stvo z razstavljanjem in demonstrirati atraktivnost konjička.

2.1 Filatelistično gradivo mora obse- gati najmanj 50 % eksponata.

2.2 Ni pogoj, da bi nefilatelistično gradivo obsegalo polovico eksponata; toda njegova raznolikost bo vplivala na ocenjevanje kriterijev obdelava in gra- divo.

3: Načela sestave eksponata

Eksponat iz odprte filatelije lahko vsebuje:

3.1 Vse vrste filatelističnega gradiva, ki je vključeno v vse ostale razstavne kategorije (razrede); glej specialne pravilnike (SREV).

3.2 Nefilatelistično gradivo lahko vključuje vse vrste objektov, razen ne- varnega ali prepovedanega materiala. Ustrezati mora izbrani temi in služiti za njeno ilustracijo.

3.3 Eksponat iz odprte filatelija mora pokazati razvoj izbrane teme na domi- seln in kreativen način.

3.4 Vso filatelistično gradivo mora biti opisano na ustrezen način, kot je to v podobnih eksponatih iz tradicionalne filatelije, poštno zgodovine, tematske fi- latelije ali kateregakoli drugega razreda.

3.5 Nefilatelistično gradivo mora biti ustrezno opisano in mora podpirati ra- zvoj eksponata.

Obdelava in pomembnost			30
	Naslov in načrt (plan)	10	
	Filatelistična obdelava	5	
	Nefilatelistična obdelava	5	
	Filatelistična pomembnost	5	
	Nefilatelistična pomembnost	5	
Znanje in raziskovanje			35
	Filatelistično znanje in raziskovanje	20	
	Nefilatelistično znanje in raziskovanje	15	
Gradivo			30
	Stanje	10	
	Redkost	20	
Predstavitvev			5
Skupaj			100

3.6 Ekspонат je lahko načrtovan kronološko, geografsko ali na kak drug način, ki ga razstavljaivec izbere za ustreznega.

4: Kriteriji za ocenjevanje

4.1 Pomembnost razumevanja ekspozata odrte filatelije lahko pomeni, da mora biti vključeno potrebno besedilo, ki daje osnovne informacije o izbrani temi. Vso besedilo mora biti jasno in jedrnato; nefilatelistično gradivo mora izboljšati razumevanje subjekta odrte filatelija in atraktivnost ekspozata.

4.2 Ekspozate odrte filatelije bodo ocenjevali strokovnjaki (specialisti) iz njihovih posebnih področij (obstojećih razstavnih razredov).

5: Obdelava in pomembnost

5.1 Skupaj 10 točk se nanaša na slovo in načrt, povezavo med naslovom in ekspozatom, obseg zgodbe in strukturo ekspozata.

Vsi ekspozati odrte filatelije morajo imeti naslovni ali predstaviten list, ki pokaže:

- namen ekspozata,
- osnovne informacije o subjektu, ki je prikazan (razvit) v ekspozatu,
- načrt, ki pojasnjuje razvoj ekspozata. Načrt naj ne vsebuje obširnega besedila, ampak logično razdelitev teme na sekcije (poglavja), ki posredujejo idejo vsebine ekspozata ocenjevalni žiriji in publiki.

• Oznako razstavljalčevega raziskovanja.

- Bibliografijo.

Dobro zamišljen (premišljen) predstaviten list bo pomagal vsem: razstavljalcu, sodnikom, kolegom razstavljalcem in publiki.

5.2 Obdelavi in pomembnosti je namenjeno skupaj 20 točk.

5.3 Točke za obdelavo so razdeljene po 5 med filatelistično in ne-filatelistično gradivo.

5.4 Podobno so razdeljene točke za pomembnost.

6: Znanje in raziskovanje

6.1 Raziskovanje naj bo interpretirano na širok način in naj generalno prikaže razstavljalčevu poznavanje teme. To znanje je dokumentirano z izborom gradiva in skrbnim toda ne preobširnim besedilom.

6.2 Za znanje in raziskovanje je namenjenih skupaj 35 točk.

6.3 Teh 35 točk je razdeljenih za poznavanje in raziskovanje filatelističnega gradiva 20 in za poznavanje in raziskovanje nefilatelističnega gradiva 15.

7: Stanje in redkost

7.1 Za stanje in redkost gradiva se lahko dodeli skupaj 30 točk.

7.1.1 Teh 30 točk je razdeljenih na 10 točk za stanje (ohranjenost) obojega, tako filatelističnega kot ne-filatelističnega gradiva, in 20 točk za redkost tako filatelističnega kot nefilatelističnega gradiva.

7.1.2 Reprodukcijske se morajo razlikovati od originalov po velikosti za najmanj 25 %.

7.2 Filatelistično gradivo:

7.2.1 Vso filatelistično gradivo mora biti originalno.

7.3 Nefilatelistično gradivo:

7.3.1 Vso nefilatelistično gradivo, vključujoč fotografije, naj bo originalno, kadar je to le mogoče.

7.3.2 Pričakuje se, da bodo razstavljalci izkoristili možnost uporabe nefilatelističnega gradiva pri razvoju teme tako, da bodo uporabili raznoliko nefilatelistično gradivo in ne samo razglednic in drugega podobnega slikovnega gradiva.

8: Predstavitev

8.1 Dobra predstavitev, ki je vredna do pet točk, je pomembna. Ekspонат naj bo privlačen za oko na vsakem listu in vsaki vitrini, enako kot vtis celotnega ekspонатa, ki naj bo povsod dobro uravnotežen.

8.2 Zaradi večkrat velikih in neobičajnih kosov nefilatelističnega gradiva, lahko omogoči montaža na liste formata A3 boljše in atraktivnejšo predstavitev.

8.3 Nefilatelistično gradivo ne sme biti debelejšje od 5 mm, da je ekspонат odprte filatelije lahko nameščen v standardne razstavne vitrine.

9: Priznanja

9.1 Vsi ekspонатni bodo ocenjeni s točkami po gornjih kriterijih.

9.2 Priznanje je predstavljeno s toč-

kami (60 do 100) in trofejno medaljo ali diplomo o priznanju. FIP medalje se ne bodo dodeljevale, vendar bodo rezultati vpisani v FIP sezname. Ekspونات, ki bodo dosegli manj kot 60 točk, bodo dobili diplomo o sodelovanju.

9.3 Ekspонат odprte filatelije v petih vitrinah, ki je bil v zadnjih desetih letih nagrajen s 85 ali več točkami, se lahko prikaže v osmih vitrinah od 72. kongresa FIP, ki je bil v Jakarti 24. junija 2012, naprej.

9.4 V primeru kakršnegakoli razlikovanja vsebine tega navodila, ki bi nastalo pri prevajanju, prevladuje angleško besedilo.

Eden najvažnejših ciljev odprte filatelije je spodbujati zbiranje.

Na splošno velja, da je filatelija bolj moški »šport«. Vprašanje je, kaj mislijo o tej trditvi udeleženske ekscurzije v okviru Maribofile 2012 (foto: M. Linec)

Bojan Bračič

Maribofila 2012 – razstava s presežki

Mogoče se sliši neskomno, vendar naslov odraža mnenje večine gostov, ki so se udeležili mednarodne filatelistične razstave Maribofila 2012. O tem zelo zgovorno pričajo čestitke in pohvale, ki so mi jih izrekli ob odhodu oziroma poslali po e-pošti v dneh po zaključku razstave.

Nekaj najbolj značilnih izjav izkušenih filatelističnih poznavalcev, ki so sodelovali že na marsikateri filatelistični razstavi v Evropi in svetu:

- Hvala za čudovito razstavo, ki ste jo pripravili v Mariboru. To je nekaj, kar bo ostalo v našem spominu kot veličasten dogodek v Sloveniji in v Evropi. (Pedro Vaz Pereira, Portugalska)
- Hvala za vašo gostoljubnost. Razstava je bila resnično velik uspeh. (Alexandru Bartoc, Romunija)
- Rad bi izrazil moje iskrene čestitke uspešni razstavi in hvala za prijateljski sprejem. (Giancarlo Morolli, Italija)
- Maribofila 2012 je bila uspeh – od svečanosti ob odprtju do zaključne svečanosti, palmaresa. Zdi se, da je bilo

vse natančno načrtovano in izpeljano do najmanjših detajlov in obiskovalci so zelo dobro sprejeli vse aktivnosti ob razstavi. Naši vtisi o Sloveniji so prvovrstni – še posebej o Mariboru. (Jørgen Jørgensen, Danska; predsednik FEPA)

- Čestitke čudovito organizirani razstavi. (Wilfried Korber, Dunaj)
- Moje čestitke in zahvala. Vse je bilo O. K. in še več. (Mihael I. Fock, Slovenija)
- Še enkrat se zahvaljujem za gostoljubnost na tej zelo dobro pripravljene razstavi. (Julije Maras, Hrvaška)
- Čestitam organizatorjem in Pošti Slovenije za izreden uspeh razstave. Hvala za topel sprejem in gostoljubnost, odlično sodelovanje in prijateljsko

Vitrine je postavljala mednarodna ekipa, saj sta poleg domačinov sodelovala tudi Francisc Ambrus (Romunija), stoji drugi z leve, in Nicos Rangos (Ciper), kleči prvi na desni (foto: M. Linec).

naklonjenost. Resnično sem bil impresioniran nad zavzetostjo celotne ekipe, ki je zaslužna za velik uspeh obeh delov razstave. Od včeraj je mednarodna filatelistična razstava Maribofila 2012 nedvomno uspešen filatelistični dogodek, zapisan kot briljantna stran v zgodovini evropske filatelije. (Nicos Rangos, Ciper)

Da bi tudi prihodnje razstave tako dobro uspele, je treba ugotoviti, kje so vzroki za uspeh. Poleg pravočasnega in natančnega ter realnega načrtovanja,

Plakat pred dvorano Leona Štuklja je vabil obiskovalce (foto: M. Linec).

Razstavo so odprli: Bojan Bračič, Tomaž Kancler, podžupan MO Maribor, Sabina Podrkižnik, direktorica Sektorja za trženje PS, Jørgen Jørgensen, predsednik FEPA in Igor Pirc, predsednik FZS (foto: M. Linec).

je bila za uspeh nedvomno zaslužna zavzetost celotne ekipe, kot je zapisal N. Rangos. Če zanemarim podatek, da smo nekateri člani ožjega odbora v dneh razstave spali le od treh do šestih zjutraj, da je v kritičnih trenutkih za delo samoiniciativno poprijelo večje število ljudi. Igor ni bil samo glavni komisar, ampak je pomagal tudi

Avdtorij na slovesnosti ob odprtju razstave (foto: V. Ferant).

Predsednik FEPA Jørgen Jørgensen izroča Certificate of Appreciation predsedniku FD Maribor Bojanu Bračiču (foto: V. Ferant).

I. Pirc je bil tudi moderator na predstavitvi knjige Poštna cenzura v Kraljevini SHS, ki jo je predstavil Helmut Kobelbauer, sedi v prvi vrsti (foto: M. Linec).

Dario Filjar je pripravil predavanje o različnih pomenih poštarjevih oznak s svinčnikom na poštних pošiljkah (foto: M. Linec).

pri postavljanju vitrin, podobno kot Veselko in Peter, ki je ob »navalu« nacionalnih komisarjev pomagal tudi pri sprejemu eksponatov. Veliko delo je opravil Veni, ki je poleg opravljenih sodniške žirije izdelal številčne oznake za vitrine in poskrbel za pravočasni natis zahval in diplom. Robert je razen zahtevnega dela blagajnika opravil še kup drugih stvari (akreditacijske kartice, medalje, palmares) in z ekipo iz Trbovelj aktivno sodeloval pri postavljanju in pospravljanju vitrin; pri tem delu je sodelovalo večje število zanesenjakov tudi od drugod – večina slovenskih razstavljalcev je sama poskrbela za montažo in demontažo svojih pa tudi drugih eksponatov. Prepričan sem, da je bilo to sodelovanje eno od ključnih pogojev za uspešno izvedbo razstave, sploh pa, ker so ga vsi opravili na način, kot ga je opisala ena najaktivnejših članic pripravljalnega odbora Staša Bračič:

*V čast in veselje,
za strast in želje,
zgodilo se je,
hvala za vse.
Del tega, kar skupaj
ustvarili smo,
bilo je veselje,
kjer se želje izpolnijo.*

Posebno nagrado, ki si jo je prislužil Bojan Kranjc (desno), je podaril Pedro Vaz Pereira (foto: M. Linec)

Uradni udeleženci Maribofile 2012 (komisarji, sodniki, organizatorji itd.) na ekskurziji pred samostanom Žiče (foto: M. Linec)

Seveda bi bilo delo vseh zanesenjakov premalo brez potrebnih denarnih sredstev. Zapišem lahko, da se je pri tem zelo izkazala Pošta Slovenije, ki je kot sponzor zagotovila polovico planiranih denarnih sredstev, pomagala pa je tudi z drugimi storitvami. Kot sponzorji in donatorji so sodelovali še: Zavarovalnica Maribor, Petrol – slovenska energetska družba, Pivovarna Laško, Poštna Banka Slovenije, EPPS, Mladinska knjiga – trgovina, Marprom, VABA MAA, Oriental Security Printing Solution in še nekaj donatorjev, ki ne želijo biti imenovani. Ob tem bi rad omenil g. Antona Guzeja, ki je bil nepogrešljiv pri stiku z donatorji in g. Toneta Petka, ki je poleg drugega aktivno sodeloval pri pripravi ekskurzije za komisarje in sodnike. Vsem, tudi tistim, ki jih nisem posebej imenoval, se še enkrat iskreno zahvaljujem.

Nekaj izbranih fotografij seveda ne more pričarati celotnega vzdušja; več jih najdete na spletni strani www.maribofila.si/GALERIJA, ki bo delovala še vsaj do konca leta 2012.

Uradni fotograf Milko Linec s svojim »orodjem« (foto: V. Ferant).

Poročilo o razstavah

Slovenski razstavljalci so v letošnji pomladi in poletju sodelovali na nekaj filatelističnih razstavah.

V umetniškem paviljonu Cvijeta Zuzorić na Malem Kalemegdanu v Beogradu je bila od 25. do 29. aprila nacionalna filatelistična razstava z mednarodnim sodelovanjem **SRBIJAFILA XV**. Med 57 razstavljalci iz Srbije, Črne gore, Hrvaške, Slovaške, Republike srbske, Nemčije, Danske in Rusije so po posebnem povabilu na tej razstavi sodelovali naslednji slovenski zbiralci, ki so osvojili:

Bojan Bračič, Postmarks of Post Office Ptuj 1818-1945, poštna zgodovina – 1 vitrina, velika srebrna medalja (78 točk);

Igor Pirc, Correspondenz-Karte / Listnica 1871-1875, poštna celina – 1 vitrina, velika srebrna medalja (79 točk);

Igor Pirc, SHS Postcards – Chainbreakers Issues 1919-1921, poštna celina – 1 vitrina, pozlačena medalja (točk);

Peter Suhadolc, The Conquest of the Unprofitable World/History of Mountaineering, tematika – 8 vitrin, velika zlata medalja (95 točk) in posebna nagrada;

Staša Bračič, Bicycle – Evolution and Use, tematika – 5 vitrin, pozlačena medalja (80 točk);

Mihael I. Fock, Zlati Jeruzalem 1655-1967, filatelistična literatura, velika pozlačena medalja (88 točk).

V netekmovalnem delu je bil razstavljen tudi eksponat Bojan Bračič, Maribor 1818-1945, poštna zgodovina – 4 vitrine.

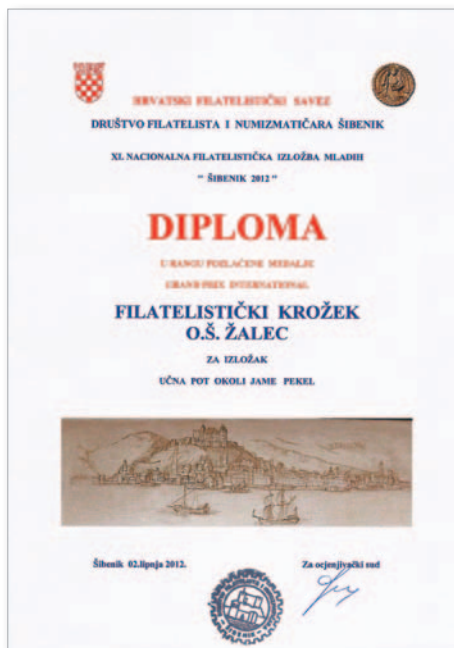
Razstave sta se udeležila Bojan Bračič kot poseben gost in Igor Pirc kot predsednik FZS. Oba sta z združenimi močmi opravila tudi naloge nacionalnega komisarja.

Mladi slovenski razstavljalci so sodelovali na **XI. nacionalni filatelistični izložbi mladih v Šibeniku**, Hrvaška, ki je potekala od 31. maja do 5. junija 2012. Dosegli so naslednji uspeh:

Filatelistični krožek OŠ Žalec, mentor Toni Četina, Učna pot okoli jame Pekel, 2 vitrini, pozlačena medalja in Grand Prix Internacional;

Filatelistični krožek OŠ Prebold, mentor Marjan Plavčak, Slovenija, dežela turizma, 2 vitrini, pozlačena medalja.

Od 8. do 18. junija je bila v Parizu evropska filatelistična razstava **Salon du Timbre**, na kateri pa sta bila samo dva

klasična razstavna razreda, tradicionalna filatelija in poštna zgodovina. Enovitrinskih eksponatov niso sprejeli. Od ponujenih štirih eksponatov je organizator, Federacija francoskih filatelističnih društev, sprejela tri.

Bojan Kranjc, Slovenija 1919-1920, Kron and Dinar Ordinary Post Stamps, tradicionalna filatelija, 5 vitrin, velika pozlačena medalja (86 točk);

Marko Markač, The Establishment of the State SHS – Provisional on Bosnia and Herzegovina Stamps 1918-1920, tradicionalna filatelija, 5 vitrin, velika srebrna medalja (75 točk);

Veselko Guštin, The Slovenes in the Camps of the Duce, poštna zgodovina, 5 vitrin, pozlačena medalja (80 točk).

Tradicionalno so slovenski razstavljalci sodelovali tudi na **Hunfili 2012**, ki je bila letos v Kalocsi. Dosegli so naslednji uspeh:

Kristjan Maver, Way to Victory, maksimafilija, pozlačena medalja (75 točk);

Anže Podgorski, I Look for the Book, mladinska filatelija, srebrna medalja (69 točk);

Anže Primožič, The Wonderfool World of Trees, mladinska filatelija, velika srebrna medalja (71 točk) in posebna nagrada;

Magda Maver, The First World War – Isonzo Battlefield, drugo mesto (82 točk) in posebna nagrada. Zanimivo je, da so vsi eksponati v tem razredu dosegli drugo mesto, čeprav so bili ocenjeni s 73 do 82 točkami. Očitno Madžari odprtega razreda še niso sprejeli med ostale.

Igor Pirc, Zgornje Jezersko, razglednice, velika srebrna medalja (73 točk).

Enovitrinska filatelistična razstava Slavonski Brod 2012

Po podpisnem sporazumu med FZS in HFS (Hrvaško filatelistično zvezo) bomo poglobili sodelovanje, kar bi se naj odrazilo tudi na razstavi eksponatov v enem oknu, ki bo v začetku decembra

2012 v Slavonskem Brodu. Več informacij o tem je že na spletni strani www.fdm-maribor.com in www.hfs-cpf.hr, bodo pa tudi na spletni strani www.fzs.si.

Razstava slovenskih članov RPSL

V atriju zgradbe Pošte Slovenije na Čopovi 11 v Ljubljani, bo v četrtek, 3. oktobra 2012, ob 12.00 odprta razstava slovenskih članov RPSL.

The ROYAL PHILATELIC SOCIETY LONDON je bila ustanovljena leta 1869 kot PHILATELIC SOCIETY LONDON in je najstarejša še delujoča filatelistična zveza oziroma društvo na svetu. »Kraljeva« je postala, ko ji je

pravice in naziv dodelilo Njegovo Veličanstvo Kralj Edvard VII. in sicer 10 let zatem, ko je njen predsednik postal njegov sin, vojvoda Yorški. Ko je Vojvoda Yorški postal kralj Jurij V., je še naprej ostal njen pokrovitelj in leta 1924 zvezi podelil dovoljenje za uporabo kraljevega grba na tiskovinah in publikacijah.

Delovanje RPSL je pomembno za promocijo in razvoj znanstvenega in praktičnega dela filatelije, obveščanje članov, podporo in opravljanje filatelističnega raziskovalnega dela ter tisk, objavljanje in distribucijo člankov, periodičnega tiska, knjig itd. Zveza samostojno organizira in nudi pomoč pri mednarodnih ali drugih filatelističnih razstavah v Združenem kraljestvu in drugod ter podeljuje nagrade, medalje in druga priznanja povezana z razstavami ali literarnimi deli filatelistične stroke. Ne nazadnje je tudi ustanoviteljica in upraviteljica knjižnice in zbirke znamk, modelov, dokazil in strokovnih člankov.

RPSL je častljiva in ponosna na svojo strokovnost, ter si prizadeva za odličnost, ni pa vase zaprta ter nudi dobrodošlico filatelistom iz vseh družbenih slojev od zelo do manj premožnih. Število njenih članov se hitro približuje številki 2000. Več kot polovica članov RPSL prihaja iz dežel izven Združenega kraljestva, iz »prekomorja«, kot rečejo; od tega jih je pet iz Slovenije.

THE LONDON PHILATELIST izhaja brez prekinitev od januarja leta 1892. V 120 letih je bilo v njem objavljeno pravo bogastvo člankov, natisnjenih na preko 33.000 straneh. Objavljeni članki obsegajo filatelijo ter poštno zgodovino vsega sveta. Vsi članki od leta 1892 do danes so na voljo tudi na internetnih straneh, na CD-jih in DVD-jih.

Na razstavi, ki bo odprta do 6. oktobra 2012, bodo predstavljene najboljše

zbirke slovenskih članov RPSL, ki so na mednarodnih razstavah dosegle visoka odličja.

Predstavniki RPSL za Slovenijo
Mihael I. Fock, FRPSL

Razstavljaljci:

Mihael I. Fock

1. Companhia do Nyassa 1894 – 1929
2. Cape of Good Hope 1853 – 1864
3. Academia Traiectina 1936
4. Goya 1930
5. Jerusalem 1655 – 1967
6. The Grey Goose Wing

Bojan Kranjc

1. Slovenia 1919 - 1920

Boštjan Petauer

1. Bosnia 1914
2. Bosnia Field Post 1914-1918
3. Kangaroo and Map 1913 – 1924

Igor Pirc

1. Postal Stationery on Slovenian Territory 1871 – 1945
2. SHS Chainbreaker Postal Cards 1919 – 1921
3. Correspondenz-Karte / Listnica 1871 – 1875
4. Kropp /Kropa 1851 – 2011
5. Kropp Postcards
6. Jezersko Postcards

Peter Suhadolc

1. Trieste, Fiume, Istria and Slovene Littoral 1945 - 1947
2. The Conquest of the Unprofitable World
3. Letalo nad Triglavom 1948-195

Bojan Bračič Moje znamke – moja ideja

Gre za novo vrsto razstavljanja filatelističnega gradiva, ki so jo pred šestimi letu uvedli v Švici, v lanskem letu pa so to idejo uspešno združili še z Avstrijo, Nemčijo in Liechtensteinom.

Naslov tega prispevka sem kot delovni naslov enostavno prevedel iz nemščine, saj boljšega za tako vrsto filatelistične razstave ta hip nisem našel.

Ideja za tako razstavo izvira iz ugotovitev, da se zanimanje za filatelijo v Evropi manjša, filatelistična populacija je zmeraj starejša, število organiziranih filatelistov povsod, razen v Aziji, pada. Filatelističnih razstav, ki so eden glavnih promotorjev filatelije, je vedno manj, saj je za pokrivanje stroškov za njihovo pripravo vedno težje najti sponzorje in donatorje. Treba je torej nekaj narediti, da se ta trend prekine, če ne celo obrne.

Bistvo ideje je v tem, da se pripravi manjša razstava s poenostavljenimi pravili, ki bodo omogočila sodelovanje večjega števila kreativnih zbiralcev, hkrati pa bo vsebina razstave zanimiva za širši krog obiskovalcev, med katerimi lahko koga privabi v filatelistične vrste. Za tako razstavo je potrebnih bistveno

manj sredstev, nizki stroški pa omogočajo njihovo lažjo pridobitev.

Prva izbira – vsakemu razstavljavcu ponuditi samo eno vitrino. Tako razstava ne zahteva velikega prostora, ki je v današnjem času eden od večjih (in dražjih) problemov, obenem pa lahko sodeluje večje število razstavljavcev.

Pri nas to že nekaj časa uspešno izvajamo z razstavami v eni vitrini, ki so vsako drugo leto v Kranju; prihodnje leto bo na vrsti 6Okno. Vendar pa omenjena razstava ne bo konkurenca temu načinu razstavljanja, ki je del sicer uveljavljenega sistema pod okriljem Svetovne filatelistične zveze, FIP.

Vsem, ki bi radi s pomočjo znakov ustvarjali, je treba ponuditi možnost, različno od obstoječih razstavnih razredov, katerih določila (pravila) nekaterim ne ustrezajo. Pravila za tako razstavo morajo biti bistveno enostavnejša in svobodnejša, da bodo pritegnila najširši krog »ustvarjalcev«. Ker na ta način pravil praktično skoraj ni, lahko ocenjevanje prepustimo obiskovalcem; kvalificirani sodniki niso potrebni, kar ves sistem poenostavi in poceni.

Mnogi zbiralci imajo predvsem novejšje gradivo, ki v obstoječih razstavnih razredih ni ravno cenjeno, zato pač ne razstavljaajo. Uporaba novega gradiva pa je zanimiva tudi za njihove izdajatelje, nacionalne pošte, ki pod takimi pogoji lažje pristanejo na sponzorsko

sodelovanje. Iz tega sledi zelo enostavno »pravilo« - na razstavi je lahko uporabljeno samo filatelistično gradivo, ki ni starejše kot 20 let.

Po dosedanjih dogovorih bo omenjena razstava od 14. do 27. januarja 2013 v prostorih nakupovalnega središča Europark v Mariboru; tako bomo omogočili ogled tudi slučajnim obiskovalcem. Zaenkrat je načrtovanih 40 do 50 vitrin (oken), o drugih podrobnostih pa dogovori še tečejo.

Vabim vse, ki bi se radi poskusili v kreativni uporabi gradiva, ki ga zbirajo, da se pripravijo za sodelovanje. Pogoji sodelovanja so naslednji:

- Za vsak eksponat bo na voljo ena vitrina velikosti 96 x 96 cm. To pomeni 12 listov A4 formata ali 6 listov (ležeči format) A3; lahko je vse montirano tudi na samo en list, ki zapolni celo vitrino. Vsak razstavljevec lahko prijavi največ dva eksponata.

- Prikazana »zgodba« mora biti

upodobljena s filatelističnim gradivom, poleg katerega pa so lahko na listih tudi risbe in drugo gradivo. Razmerje med filatelističnim in drugim gradivom ni določeno (pri odprti filateliji je).

- Uporabljeno je lahko le filatelistično gradivo, ki je nastalo v R Sloveniji in R Hrvaški; znamke in druge vredno-

tnice, žigi, OPD-ji itd, ki sta jih izdali slovenska in hrvaška pošta od junija 1991 do konca leta 2012. K slovenskemu smo dodali hrvaško gradivo iz dveh razlogov: tako povečamo fond gradiva, ki se ga lahko uporabi, in k sodelovanju vabimo hrvaške kolege.

- Naslov in komentarji (če so) so lahko samo v enem jeziku – slovenskem ali hrvaškem.

- Najboljši trije (pet) eksponatov bo nagrajenih s praktičnimi (denarnimi) nagradami.

Tu je pravil konec. Ostale informacije (dostava gradiva itd.) bodo pravočasno sporočene. Za vse podrobnosti se lahko obrnete na moj e-naslov ali uporabite telefon 041 410 398, informacije pa bodo tudi na spletni strani www.fdm-maribor.si.

Fotografije, ki zaradi problemov s svetlobo niso najboljše, so bile narejene na zadnji taki razstavi v Sindelfingenu, novembra 2011. Upam, da boste z njih lahko razbrali, kaj vse omogoča razpisani način razstavljanja.

bojan.bracic@triera.net

Predsednik HFS Mladen Vilfan in predsednik FZS Igor Pirc podpisujeta dogovor o sodelovanju filatelističnih zvez sosednjih držav. V ozadju podpisovanje opazuje prejšnji predsednik HFS Ivan Librić, ki je dal predlog za podpis omenjega dogovora (foto: Pedro Vaz Pereira).

12. svetovni festival praženega krompirja

V okviru aktivnosti EPK – Maribor 2012 je bil v soboto, 1. septembra na Trgu Leona Štuklja v Mariboru 12. svetovni festival praženega krompirja. Svojo stojnico je imela na festivalu tudi Filatelistična zveza Slovenije.

Filatelisti poskušamo pokazati, karkoli je priložnost za to, da se lahko znamke in filatelija povezujejo z najrazličnejšimi drugimi vsebinami. Tako je imela FZS eno izmed 70 stojnic na mednarodni prireditvi, ki sta jo pripravila Društvo za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi in Mestna občina Maribor.

Stojnica sicer ni nudila posebnega razkošja, toda to nas očitno ni motilo. Od leve I. Pirc, M. Bračič, B. Bračič (foto: I. Krašnja).

Ko smo postavili še »arafata« in povečali območje pod streho, smo lahko uredili stojnico. Od leve Ivo Krašnja, M. in B. Bračič (foto: I. Pirc)

Na stojnici pa nismo ponujali samo priložnostnega ovitka in razglednice, narejene ob tej priložnosti, pač pa tudi pražen krompir z imenom zlati verigar.

Kuharica je sproti preverjala »izdelek« (foto: B. Šenet).

Kljub dejstvu, da je razen šestminutnega premora deževalo ves dan, dobro volje in navdušencev nad praženim krompirjem ni manjkalo.

Zvezo je zastopala ekipa: Mirijana Bračič (FD Trbovlje), glavna kuharica, Igor Pirc (FD Ljubljana), ki je dal idejo za sodelovanje, ter Bojan Bračič in Ivo Krašnja iz FD Maribor. Ker smo prišli dobro pripravljene (že skuhan in

olupljen krompir, narezana čebula), s praženjem pod taktirko glavne kuharice ni bilo problemov. Zlati verigar je obiskovalcem, ki so ga poskusili, tako teknil, da so se mnogi, kljub zelo veliki in raznoliki ponudbi, vrnili po še eno ali dve porciji. Mnogi so nam tudi povedali, da je bil naš pražen krompir med najboljšimi na prireditvi. Ne preseneča, da smo vseh 30 kg zatega verigarja razdelili že dve uri pred uradnim zaključkom festivala.

Pogled na celotno prireditev z »distance«
(foto: B. Šenet)

Povpraševanje po zlatem verigarju je bilo očitno veliko; nekateri so želeli na vrh še malo popra
(foto: B. Šenet).

Priložnostni izdaji (slika na strani 36) lahko naročite na e-naslov: bojan.bracic@triera.net ali na poštni naslov FD Maribor, p.p. 620, 2001 Maribor

Pred zaključkom nas je obiskala predsednica Društva za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi ga. Ženka Lazarini in nam izročila priznanje za izvirnost in odličnost pri pripravi praženega krompirja na tem festivalu – ekipi torej iskrene čestitke.

bojan.bracic@triera.net

Priznanja Portugalske filatelistične federacije

Ob pariški razstavi junija letos je predsednik Portugalske filatelistične zveze Pedro vaz Pereira izročil devetim evropskim filatelistom priznanja, ki jim jih je s sklepom na svoji skupščini podelila Portugalska filatelistična federacija (PFP). Med drugimi je priznanje dobil tudi Igor Pirc.

Predsednik vaz Pereira je vsako posamezno izročitev pospremil z obrazložitvijo. Poleg prisotnih sedmih nagrajencev sta priznanji prejela še Spas Pančev in Ludwik Malendowics.

Igor Pirc je v zahvali poudaril, da šteje odlikovanje kot priznanje celotni ekipi Filatelistične zveze Slovenije.

Nagrajenci v lokalu Olivero Opera (od leve proti desni): Dieter Hartig, Pedro vaz Pereira, Passos Marcial, José Ramon Moreno, Jos Wolff, Ivan Librič, Lumir Brendl, Anthony Virvilis, Giancarlo Morolli, Igor Pirc,

FIMERA in FIRAMLA 2013

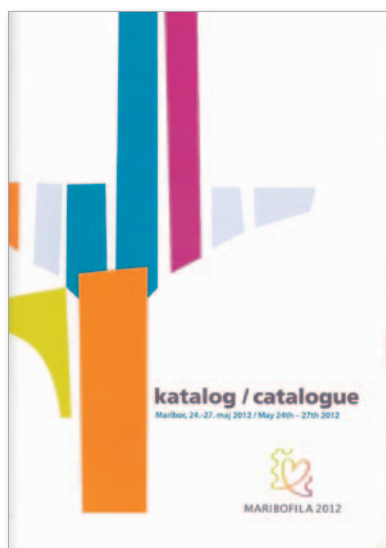
Tradicionalni filatelistični razstavi, ki ju vsako drugo leto pripravijo prizadevni Trboveljski organizatorji, sta med slovenskimi filatelisti tako znan pojem, da ne potrebujeta posebne razlage. Tokrat načrtujejo organizatorji nekaj novosti, zato par besed o tem.

Da sta bili obe razstavi že do zdaj večino krat pripravljene z mednarodno udeležbo, je znano. Tokrat pa so se organizatorji odločili takšno sodelovanje razširiti in so poleg hrvaških kolegov, ki so stalni gostje, povabili še filateliste iz Makedonije, Srbije in Francije, ker so od tam s Trbovljami pobratena mesta. O odzivu ta hip še ne moremo govoriti, prepričani pa smo, da bo omenjeno sodelovanje popestrilo celotno dogajanje in omogočilo nove vezi med zbiralci. FIMERA tako morda iz meddruštvene razstave postane mednarodna razstava.

Novost, ki to v bistvu ni več, bo posebno tekmovanje v mladinski konkurenci; ta se je na pretekli razstavi zelo dobro izkazala. Za FIRAMLO 2013 razpisujemo posebno tekmovanje mladih z eksponatom Moj domači kraj. Eksponat bo potrebno pripraviti v dveh (starih) vitrinah ali na 24 razstavnih listih. Samo razstavljeno gradivo pa ne bo dovolj. Eksponat bo potrebno predstaviti in pojasniti pred samimi vitrinami. To bosta storila dva člana ekipe, če bo eksponat skupinski, oziroma razstavljavec sam, če bo eksponat individualen. Predstavitev eksponatov bo potekala pred vitrinami, publiko in strokovno žirijo.

Razstavi bosta zadnji vikend v maju 2013, predvidoma torej od 23. do 26. maja, predstavitev mladinskih eksponatov bo zagotovo v soboto. Točen potek razstave in program vseh spremljajočih dejavnosti bo objavljen do začetka oktobra 2012 na spletni strani www.fzs.si, še kakšen podatek pa bomo objavili tudi v naslednji številki Nove filatelije, predvidoma v začetku decembra 2012.

Robert Jordan, Bojan Bračič

Maribofila 2012 – katalog

Ostala je manjša količina katalogov Maribofila 2012. V katalogu je poleg običajnih vsebin še prispevek Poštna pot preko Brindisija Alessandra Agostosija in prikaz možnosti topografskega eksponata razglednic Mariborski mostovi Bojana Bračiča.

Katalog lahko brezplačno naročite na naslov FD Maribor.

Filatelija povezuje kraje in ljudi

V Nemškem kraju Calau /Lužiškosrbsko Kalawa) izdajo vsako leto Pratico (Hemaitskalender); v pratiki za leto 2013 je članek **Kaj povezuje Ljubljano in Calau?**

Odgovor: Tednik Nowy Casnik in internet; v nadaljevanju pa Lužiško-Srbska ulica in I.P. ki zbira dvojezične lužiškosrbske poštne žige.

Začelo se je tako, da je Nowy Casnik je pisal o dvojezičnih žigih, jaz sem se potem obrnil na njih, da sem prišel v stik z avtorjem članka (na sliki so trije takšni žigi...). Potem pa sem jim poslal še sliko ulične in hišne tablice; nakar so vse objavili; na tretji strani celo plan Ljubljane, če bi kdo rad poiskal LS ulico.

Rešitev nagradnega rebusa iz NF 1-2/2012

Žreb je med reševalci, ki so poslali pravilno rešitev nagradnega rebusa (pikolovec), razdelil nagrade tako:

1. Karmen Avsec
2. Lucija Žižmond
3. Klemen Avsec

Nagrajencem čestitamo. Nagrade jim bo prinesel pismoñoša.

Nagradna uganka

Tudi tokratna uganka je seveda povezana s filatelijo. Iz podob na znamkah je potrebno ugotoviti posamezno geslo, ki ga zapišemo v mrežo. V označenem stolpcu in v dodatnih osenčenih poljih, brano od zgoraj navzdol, je skrita tokra-

tna rešitev uganke. Rešitev je povezana z velikim tradicionalnim filatelističnim dogodkom v domovini, ki ga pripravljamo v letu 2013. V pomoč pri reševanju je nekaj črk posameznih gesel že vpisanih v mrežo.

1

2

3

5

1						N
2					L	
3	D					
4						G
5	R					
6		Ž				
7		V				
8						S

4

6

7

8

Rešitev nagradne uganke pošljite v ovojnici ali na dopisnici na naslov Filatelistična zveza Slovenije, p.p. 1584, 1001 Ljubljana s pripisom »nagradna uganka« do vključno 20. novembra 2012. Ne pozabite pripisati svojega naslova. Tako kot do sedaj, bomo vse prispеле ovojnice in dopisnice namenili mladim zbiralcem v filatelističnih

krožkih po Sloveniji. Pri pošiljanju zato uporabite pošne znamke ali celine, ki jih je sicer težje najti med pošiljkami v domačem prometu. Med prispelimi pravnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence, ki prejmejo eseje Filatelistične zveze Slovenije iz preteklih let.

Robert Jordan

Osebna poštna znamka - navdih ponosa

Pošta Slovenija d.o.o., Sifonskova trg 10, Maribor

KOMPAS DESIGN

Naročilo 20 kosov
OSEBNIH ZNAMK
z nazivno vrednostjo A
že za 15,00 EUR (z DDV).

Naredite vtis na svoje prijatelje!

Vse, kar vas navdaja s ponosom, lahko krasi vašo poštno znamko, saj Pošta Slovenije omogoča izdelavo poštne znamke s poljubnim motivom znotraj okvirja.

Osebne poštne znamke lahko naročite na www.posta.si,
osebne.znamke@posta.si in v poslovalnicah Pošte Slovenije.
Za dodatne informacije lahko pokličete 02 449 22 44.

Zanesljivo vsepovsod
POŠTA SLOVENIJE
POŠTA IN FINANCE